

(א) לשלל כו: [סוטה גכג],
 (ב) לשלל כו: לקמן ס"א:
 סוטה כג: [א] נשגשג
 רש"י,

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אלא איניא דרבי הא דאמר אהא כ"ל דה"ל עם ד"ה יי איתי שערות מעיקרא וכו' כלומר וכו' מקמי דהוירי אבו דקאים בנירות וכו' לנפסן דהוירי אבו קאי: (ב) ד"ה וחי איתי בלמנע דלא דיעין: (ג) ד"ה הכי גרסין וכו' דליה ודאבו לישנא אחרניא אלא לרבי וכו' ואהוירי דאבוה הוא וכו' ד"ה ומנעו ד"ה מני להוירי אהא וכו' בנייר אלא וכו' דלפני מיל דהוירי מד וכו': (ד) ד"ה אן איתי וכו' קודם שהוירי אבו וכו' דמני אבו להוירי לא:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה הניחא וכו' דביי תחלת י"ג י"ל דבנייר הקודם כמני דמנע מניי לנח למפסן דלכא לאוקמי בעוור בשנת שמיס עשרה היטי דילת שמיס מירות קודם תחלת שנת י"ג דלכא משק שניע בלמנע למופלס סמוך לנחש ולתו כ"י דל"ה י"ט לאוקמי תחלת י"ג דהיינו י"ט אן קודם תחלת שנת י"ג למופלס סמוך לנחש כיון דלית מפסוק וי"ל השערות ה"ה יהיה שומא:

הגהות מהר"ב רנשבורג

[א] תר"ח ה"ג וכו' וכו' וא"ת ואמאי לא פריך הכי למנע דהאך. נמקם מינת דהאך וי"ג דה"ל: [ב] וא"ת א"י א"י סימניו במינע לא נבדקי. מינת נבדקי. נמקם. וי"ג נקריבט. אכל הנסת לא נבדקי. ליתא דהלא א"י רשאי להקריב קרבנות. כ"כ ב"מ: [ג] ד"ה הניחא וכו' לשערות במינע. י"ג ה"ה: [ד] ד"ה לרבי וכו' י"ג מינע ל"ג נמקם וי"ג שמיס כ"ל א"מ: [ה] ב"מ: [ו] וי"ג שמיס ועתה לו מירוחו או מירות אבו כ"ל: [ז] ד"ה האש וכו' ואם א"י בניי אבו כ"ל א"מ:

פי' הרא"ש

הא ברשותיה דאבוה [קאי] דע"ד דרבי נמי קטן וגדול ליעני נדרים קאמר ולהכי פריך אפי' הגיע לענות נדרים ברשות אבוה קטן וגדול ומשני דאליבא דר' א"ו קטן וגדול ליעני נדרים קאמר אלא קטן וגדול ממש בהבאת שערות. והיינו אם בשביל אבא כגון שלא הבאתי אבא שערות אהיה בשביל אבא. ואם לאו שהבאתי ב' שערות אהא בשביל עצמי. ומילתא דפשיטא הוה דל' הוי פי' הכי אלא דתלמודא שקיל וטרי לפי דבירי וכו'

משום דבעי לאקשוי עליה. אי איתי ב' שערות. בשעה שאמר ר' חנינא נתאי זה קא מייית בנוי' דידיה וניחא ל' שיבא קרבנותיו בשביל נזירותו: אי לבסוף קאי מייית בנירות אבו וניחא נמי אם לא הביא ב' שערות עד שלמנו ימי נז' דמייית בנייר אבו: אלא אי איתי במצעי. אם לא הביא ב' שערות ביזם שדירי אבו וטרם ימי נזירותו הביא ב'

מי שאמר פרק רביעי נזיר

אלא. אליבא דרבי (א) כגון דאמר אהא בשביל אהא בשביל עממי: **אי איתי ב' שערות מעיקרא.** כלומר הניחא דמתרלת ממני' כוותיה דרבי דלא מייחב אלא בחדא נזירות אילו איתי ב' שערות מקמי אזוירו אבוה: **קאים בניירות דידיה.** כדקאמר איהו אם אני גדול שהבאתי שמי שערות שאני נתפס בשל אהא אהא בשביל עממי ואי איתי שמי שערות לבסוף דהדירו אבו וקאי בניירות דאבוה ולא חייל עליה נזירות דידיה כלל דהא לא קביל עליה נזירות אלא אם אינו נתפס בשביל אבו וכיון דעדיין לא הביא ב' שערות חל עליה נזירות דאבוה ולא חייל עליה נזירות דידיה כלל: **ואי איתי ב' באמצע.** (ב) לא ידעין אי צהיילא שעתא דהדירו אבו איתי ב' שערות אי לא מי ניחא והא כיון דאמר אהא בשביל אהא אהא בשביל עממי אם לא אינו נתפס בשביל אלו ואינו נאפשר דקאים בשמיס) עשרה והגיע לעונת נדרים ועדיין לא הביא ב' שערות וחל עליו נזירות שלו ונזירות של אבו כיצד אהא פטורו בניירות אחת והא מייחב למיקס בניירות על שלו ועל של אבו: ה"ג הניחא לרבי יוסי **כרבי יודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים אלא לרבי דאמר עד שיבא ב' שערות מאי איכא למימר אמרי לרבי יודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים אלא לרבי דאמר אמרי לרבי ליכא תקנתא עד דיתוב דיליה ויתוב דאבוהי: **מתני'** אהאיש מגלח על נזירות אבו ואין האשה מגלחת על נזירות אביה כיצד מי שהיה אבו נזיר והפריש מעות סתומים על נזירותו ומת ואמר הריני נזיר על מנת שאגלח על מעות אבא אמר ר' יוסי הרי אלו יפלו לנדרה אין זה מגלח על נזירות אבו ואיזהו שמגלח על נזירות אבו מי שהיה הוא ואבו נזירים והפריש אבו מעות סתומים לנזירותו ומת זה הוא שמגלח על נזירות אבו: **גב' מ"ט** אמר ר' יוחנן יהלכה היא בנויר פשיטא מאי למימרא דבן יורש את אבו בת לא לא צריכא דלית ליה אלא בת מהו דתימא יורשין גמירין לה קא**

דאין האב מדירו אלא עד שמגיע לעונת נדרים ניחא דלא חייל עליה אלא נזירות אחת אלא לרבי דאמר עד שיבא ב' שערות כיון דאמר אהא בשביל אהא אהא בשביל עממי ושניהם יולין להויר אהא לא מייחב בשמי נזירות אמרי לרבי לית ליה תקנתא עד דעביד דליה ודאבו: [ו] לישנא אחרניאן אלא לרבי דאמר כו' הא ברשותיה **דאבו קאים.** כל זמן שלא הביא שמי שערות וכו' נזירות קביל עליה לפילי רבי מודה דלכשהגיע לעונת נדרים מני מני מני מני אלא הביא שמי שערות (א) וזוהדירו אבוה הוא דפליגי: ומשני **אלא דאמר.** בלשון זה אהא בשביל אהא כו' כלומר אי אהא מני (ו) להדיני אהא מיר בנדר אהא ואם לאו אהא מיר בשביל עממי וכיון דאבו יכול להדירו חד נזירות קביל [ו] אהויה: אי איתי ב' שערות מעיקרא. קודם [ו] שהדירו אבו קאים בניירות דליה ולא בניירות דאבו דנח מרשות אבו: **ולבסוף.** לאחר שבא לכו"ז קאים בניירות דאבוה דהא יש לאבו רשות זו וכיון דמני אבו להדירו לא קביל עליה נזירות דליה: ואי דאייסי במצעי. [ז] אחר שהדירו אבו ולא הווי ציה עד השתא [ו] אהא השתא על כרחיך ימנה ב' נזירות מספיקא דלימנא לא הווי ציה שמי שערות מעיקרא עד השתא ומנלא נזיר בשביל אבו וכשזא לפני כ"ד ואמר אהא בשביל עממי לויחא מיר נמי בשביל עממי אהא הביא ב' שערות במינע [ז] ואי מייית במינע מאי דודאי השתא איתי ב' שערות ומנלא נדר אבו נדר [ז] וכשזא לכו"ז ואמר נמי אהא בשביל עממי הוי מיר בנדר דידיה וימנה ב' נזירות: **מתני'** ה"ג במספיקין האיש מגלח על נזירות אבו כו' כיצד מי שהיה אבו נזיר והפריש מעות [ז] על נזירותו ומת ואמר הריני נזיר ע"מ שאגלח על מעות אבא אמר רבי יוסי הרי אלו יפלו לנדרה [ז] ואינו מגלח על נזירות אבו ומת זהו שגלח כו': **גב' מ"ט.** אין האשה מגלחת על נזירות אביה: **הלכה היא בנייר.** שהבן מגלח ואין לנו ללמוד הימנו אלא מה שמסורת הוא צדינו בן ולא בת: **פשיטא.** שהבן מגלח ולא הבת דאין לבת במקום הבן כלום והלכה למה לי: **מהו דסימא יורשין גמירי לה.** שמגלחין על נזירות האב ולא שגא בן לא שגא בת במקום שאין בן: קמ"ל

ע"מ שאגלח על מעות אבא זהו שמגלח על נזירות אבו ה"ג בפירוט קדמונים ופירוט רבינו צרוך ובהרבה ספרים היא' דהוא ואבו נזיר' מגלח על מעות אבו ואם [ז] בחיי' אבו אינו מגלח: **מאי מעמא.** אין אשה מגלחת על מעות אביה: **פשיטא.** בלא הלכה ידעין דאין בת מגלחת ולמאי הוצרך מילתא דר' יוחנן וא"כ"י הא דקאמר הש"ס מ"ט מאי קושיא דהכא פשוט לן דבן ולא בת וכו' דר' יוחנן גופיה אמרה כי הך דבפ' אלו מציאות (ב"מ דף כה.) וכמה אמר ר' יצחק קב בארבע אמות: (וע"ע מוספות פסחים ג.) ד"ה תמן וכו' ומה שגנשס (ס):

ל.

ואמאי הא ברשותיה דאב קאים. [ואפי'] הוי גדול דקס"ד גדול אני היינו גדול לענין נדרו נדר דהיינו (לענין) משהגיע לעונת נדרים עדי' שיבא ב' שערות מני מדיר ליה ומנא קמא אמר לידע אם הביא ב' שערות: **אלא דאמר אהא בשביל אהא בשביל עממי.** כלומר לא קאמר דאם קטן שאין נדרו נדר ואם גדול שנדרו נדר אלא אם קטן אני שרשות אבו עלי דהיינו עד הבאת שמי שערות והאי דקאמר אם גדול י"א דלא גרסין ליה או שגא ר"ל ואם גדול שהביא שמי שערות וכרבי דאמר למדיר בנו עד הבאת שמי שערות: **ה"ג אי איתי ב' שערות מעיקרא קאי (ברשותיה) בניירות דידיה ואי בסוף קאי בניירות דאבוה בי איתי במצעי מאי הניחא לרבי יוסי בר' יהודה דאמר לעונת נדרים אלא לרבי מאי ליכא תקנתא עד דיתוב דיליה ויתוב דאבוה.** וכן הגיטו צפי קדמונים וה"פ רבינו חננאל אי איתי מעיקרא כלומר אם בדקוהו אבוהא שעה שזא לפני רבן גמליאל ציט שהדירו אבו ומנלא לו ב' שערות קאי נדרים: **ידיה** ונדרו בשביל עממו ואי לבסוף כלומר עכשיו שלא נצדק אבוה היום אם לא יבא שמי שערות עד לבסוף ל' יוס דאישתכח: דודאי אלו ל' יוס היו בשביל נדר אבו אלא איתי במצעי כלומר נראו זו סימנים תוך ל' היאך ילא ידי נזירות

באותן שלשים יוס שהרי נזירות אבו מתבטל (עד) אחר הבאת סימנים ואין יבא קרבנותיו לסוף שלשים יוס שהדירו אבו וליכא למימר דדעתו היה שאפי' יבא סימנים שלא יפסיק נזירות אבו מכל מקום אינו רחוי לנדיח קרבן בשביל נזירות אבו לנד אדם בשביל עממו כיון שלא פירש וא"ת ואמאי לא פריך הכי [למתיבתא] א' דהיאך מדיר בנו בנייר כי מייית במצעי מאי וי"ל דמתני' איכא לאוקמי בעוור בשנת י"ג דאך אם מביא הם שומא אכל אהא קא קשיא ליה דקאי ליה אחר שנת י"ג שנה מדקמייתי לת"ק למיבדקה אם הביא אם לאו דקודם לכן שומא אינון אי נמי יש לפרש דלמתני' ליכא למיפריך דודאי צדיקין במלאת ימי נזירותו ואי מספקין אי איתי סימנים במינע לא [ז] (בבבבב) אכל אהא קשיא ליה דקאמר דלא מתעביד לבדקי דבלא צדיקה תיקון הכל בשביל אהא קטן אי כאלו [לא] היה שם צדיקה וכו' ולכן פריך דהא דאי אי איתי במצעי אינו מתוקן כלל: **ה"ה** יוסי בר' יהודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים. והוא עומד בשנת י"ג ליכא למיחש דהוי שומא וא"ת ניחוש שגא ב' לעונת נדרים במצעי וא"כ אין ילא בניירות אבו לנד ל' יוס ופר"ת דעונת נדרים אינה סותרת דנהי דהא אבו יכול להדירו מנאן ואילך מכל מקום היכא דהדירו קודם לעונת משום עונת נדרים לא פקע כיון דלא הוי כ"א דרבנן אכל בשביל דאש דאורייתא פקע דאש וא"כ ניחוש לשערות במינע [ז] וי"ל * דמייירי תחילת י"ג דלכתי אי הוה ליה במצעי ה"ל שומא בעלמא ואף אם ב' לכלל עונת נדרים באמצע נזירות אין להקפיד לפירוש רבינו תם דעונת נדרים אינה סותרת דנהי נמי דאין מדירו (אלא) כשהגיע לעונת נדרים אכתי קאי צקנותו וכל כמה דלא הדר ציה הוה בנדר אבו וגם שגא לא יוכל למחות באמצע: אלא לרבי דאמר עד שיבא שמי שערות. והביאו לבדקי בשנת י"ד לידע אם הביא במינע מאי: **ל"ב** איכא תקנתא עד דיתוב דידיה. פירוט שגריך שימתין ר' חנינא ד' (ל') יוס אחר שהדירו אבו דלז ממה נפשך איכא [שלשים] או לפני הבאת סימנים או אחר הבאת סימנים ועלתה לו ה'נזירות אבו: **ה"ה** מגלח על נזירות אבו ואין אשה מגלחת כיצד מי שהיה הוא ואבו נזירים והפריש אבו מעות לנזירותו ומת ר' יוסי אומר הרי אלו יפלו לנדרה ואיזהו שמגלח על נזירות אבו הרי שהיה אבו נזיר והווי לו מעות סתומין ומת ואמר הריני נזיר

הגהות התוספות

1. ל"ל ומ"ק ס"ל ע"ד.
 2. מינת ומנא קמא אמר לידע אם הביא ב' שערות, נמקם. 3. ל"ל נבדר. 4. ל"ל אישתכח. 5. ל"ל י"ג. 6. ל"ל היא איפכא. 7. ל"ל מירי"ס. 8. ל"ל ואם לא מיר צמי. 9. ל"ל וא"ת.

מוסף רש"י

האיש מגלח על נזירות אבו. אם נדר אבו בניירות והפריש קרבנותיו ומת והיה בנו נזיר, הבן מגלח ציט מלאת ומביא קרבנות שפירש אבו (סוטה גכג.). הלכה היא בנייר. הלכה למשה מסיני היא בלילות מיר (שם גכג.). הדרין עלך מי שאמר

פי' הרא"ש

שערות אליבא דר' היאך יבא קרבנות נז' דבהבאת שערות פסק נז' אבו כדקתני בתוס' (ובמתני' פריך ליה) ובשביל עצמו לא הוי נז' אפי' הביא סימנים בשנת התנאי. ואפי' א"ת שהיתה כוונתו שאם יבא סימנים קודם שישלים נז' אבו שהיא נזיר בשביל עצמו. מ"מ לא משכחת לה שהיא ראוי להביא קרבנו' בהשלמת נזירות אבו מיד. וברייחא משתבח (הר"ט טע"י תנאו יוכל להביא) [ומביאן קרבנותיו בהשלמת נזירות אבו בלא שום ספק: [ועדיין] ואפי' אם הביא ב' שערות הוי (גדול) [קטן] דשומא ניהו. וקשה לי [הא] ר"י בר יהודה הוא דאמר פרק יוצא דופן דמשתח ויאלץ אם הביא ב' שערות הוי גדול. ואיכא למימר כיון דמילתא דלא שכיחא היא שביא סימנים קודם שהיא בן י"ג לא חיישין שמא הביא. ה"ג האיש מגלח על נז' אבו ואין האשה מגלחת על נז' אביה. כיצד מי שהיה הוא ואבו נזיר והפריש אבו מעות סתומים לנזירותו וא"ר יוסי הרי אלו יפלו לנדרה שאין זה מגלח על

נז' אבו דכתיב אבו נדר והיו שניהם חייבי' קרבן דכה"ג לא לית מידי הלכה: מי שהיה אבו נזיר והווי לו מעות סתומים ומת ואמר הבן הריני נז' ע"מ שאגלח על מעות אבא זהו שמגלח על מעות אבו: מאי טעמא מגלח על נז' אבו מאי שגא משאר קרבנות דאמר לעיל דקרבנו הוא יוצא ואינו יוצא בקרבן אבו: פשיטא אי למימרא וכו' וכיון

עין משפט

ס"א ב מ"י פ"ח מהל' מירוח ה"ל מ"י:

נוסחת הריב"ן

[א] דהדירו אבו: [ב] קאים: [ג] במצעי דלא ידעין מי: [ד] א"י: [ה] אהא: [ו] צדיי כמעב כאלן גליון: [ז] ב' שערות ומחדרת אבוה הוא דפליגי: [ח] קביל עליה להודיה: [ט] למח: [י] הא השתא ליתא צמי: [כ] כמחו: [ל] יהא: [מ] במצעי. מפי המורה ומתלמי ואי מייית מי: [נ] נדר הא: [ס] מעות סתומים: [ע] וזן וכו':

הגהות התוספות

1. ל"ל ומ"ק ס"ל ע"ד.
 2. מינת ומנא קמא אמר לידע אם הביא ב' שערות, נמקם. 3. ל"ל נבדר. 4. ל"ל אישתכח. 5. ל"ל י"ג. 6. ל"ל היא איפכא. 7. ל"ל מירי"ס. 8. ל"ל ואם לא מיר צמי. 9. ל"ל וא"ת.

מוסף רש"י

האיש מגלח על נזירות אבו. אם נדר אבו בניירות והפריש קרבנותיו ומת והיה בנו נזיר, הבן מגלח ציט מלאת ומביא קרבנות שפירש אבו (סוטה גכג.). הלכה היא בנייר. הלכה למשה מסיני היא בלילות מיר (שם גכג.). הדרין עלך מי שאמר

פי' הרא"ש

שערות אליבא דר' היאך יבא קרבנות נז' דבהבאת שערות פסק נז' אבו כדקתני בתוס' (ובמתני' פריך ליה) ובשביל עצמו לא הוי נז' אפי' הביא סימנים בשנת התנאי. ואפי' א"ת שהיתה כוונתו שאם יבא סימנים קודם שישלים נז' אבו שהיא נזיר בשביל עצמו. מ"מ לא משכחת לה שהיא ראוי להביא קרבנו' בהשלמת נזירות אבו מיד. וברייחא משתבח (הר"ט טע"י תנאו יוכל להביא) [ומביאן קרבנותיו בהשלמת נזירות אבו בלא שום ספק: [ועדיין] ואפי' אם הביא ב' שערות הוי (גדול) [קטן] דשומא ניהו. וקשה לי [הא] ר"י בר יהודה הוא דאמר פרק יוצא דופן דמשתח ויאלץ אם הביא ב' שערות הוי גדול. ואיכא למימר כיון דמילתא דלא שכיחא היא שביא סימנים קודם שהיא בן י"ג לא חיישין שמא הביא. ה"ג האיש מגלח על נז' אבו ואין האשה מגלחת על נז' אביה. כיצד מי שהיה הוא ואבו נזיר והפריש אבו מעות סתומים לנזירותו וא"ר יוסי הרי אלו יפלו לנדרה שאין זה מגלח על

